

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		na Muntijo:	
celo leto skupaj naprej	K 29.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	na Ameriko in vse druge dežele	
četrt leta	6-80	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-80		

Vprašanjem glede inšeriranj se naj pošilja za odgovor dopisnica ali znak. Upravništvo (spodaj, dvorica levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 53.

Ishaja vsak dan svojo izredno nedeljo in praznike. Inšeriranj velja: petdnevna pošta vrsta za enkrat po 20 vln., za dvakrat po 15 vln., za trikrat po 10 vln. Parje in zabavni vrsta 25 vln. Postamo vrsta 30 vln. Pri večjih inšeriranjih po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati l. t. d. in je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 53.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravništvu prejemanj:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-80
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopisil naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 53.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada fronta generalobersta nadvoj. Karla.

V pokrajini pri Oršavi, ob cesti čez Szurduk in jugo - vzhodno od prelaza Vöröstorony je sovražnik zman naskakoval naše čete. Severozapadno od Campolunga so vrgli avstro - ogrski in nemški oddelki Romune iz žilavo branjenega kraja Candenti. Na obeh straneh Soosmezőja smo zavrtili več romunskih napadov. V odseku Tölgyes so zavzele avstro - ogrske in nemške čete goro Bitca Arsurilor (severno od Holla). Napadi močnih ruskih sil, vrženih jugo - vzhodno od Tölgyesa in pri Belborju proti našim kolonom, so se zlomili.

Armada fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar pomembnega. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

DOGODKI NA MORJU.

V noči od 12. na 13. oktober so obložili naši hidropiani tovarniške naprave v Ponte Lagoscuru in železniške naprave pri Raveni z bombami. Učinek je bil uničujoč. V prvem kraju smo zadeli dve rafineriji, tovarno in železniški most ter smo opazili več požarov. V Raveni smo zadeli v polno kolodvor. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila.

Brodovno poveljništvo.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 13. novembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poročila:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta gfm. prestolonaslednika Ruprehta Bavar. Med Ancro in Sommo od časa do časa močni artiljerijski boji.

Naš ogenj je razpršil sovražno pehoto v predpolju naših pozicij južno od Varlencourta ter učinkoval proti zbiranjem v angleških jarkih zapadno od Eaucourta L' Abbayeja. V Sailly - Saillisu držimo vzhodni rob.

Na obeh straneh vasi so Francozi popolne napadli z močnimi silami; zavrtili smo jih.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Severno od reke Doller (Zgornja Alzacija) po artiljerijski pripravi izvršen francoski sunek se je popolnoma ponesečil.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

Med morjem in Karpati nobenih bistvenih dogodkov.

Armada fronta generalobersta nadvoj. Karla.

V gorovju Gyergyö so nemški in avstro - ogrski bataljoni vzeli goro Bitca Arsurilor. Tam, na višinah vzhodno od Belborja in na vzhodnem bregu Putne so poskusili Rusi v večkratnih napadih zman nam odvzeti zavzete pokrajine.

Tudi na gorah na obeh straneh prelaza Oitos smo zavrtili sovražne sunke. Severo - zapadno od Campolunga so naše čete zavzele Candenti.

Jugo - vzhodno od prelaza Vöröstorony in od ceste čez Szurduk ter severno od Oršave niso imele romunske čete pri močnih protinapadih nobenega uspeha. Poleg krvavih izgub so utrpeli zopet nad 1000 vjetih.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Armada skupina gfm. v. Mackensena.

Ob Donavi proti levemu krilu naše pozicije v severni Dobrudži tihoječe sovražne oddelke smo prepoznali. Črnovo do s levega brega Donave sem brezuspešno obstreljevali.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

V ravnini pri Bitolju močen artiljerijski ogenj. Proti izgub polnim sovražnim napadom pri Lazcu in Kenaliju ter severo - vzhodno od Broda ob Crni so Nemci in Bolgari do zadnje obdržali svoje pozicije.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Poostrena ofenziva proti Trstu.

Svicarski listi prinašajo milanska poročila o deveti italijanski ofenzivi, katera je zahtevala, kakor morajo Italijani sami priznati, večje izgube moštva in materiala, kakor katerakoli prejšnja ofenziva. Rezultat skrajno skrbno pripravljenih napadov, o katerih se je razglšalo po Italiji, da morajo na vsak način proizročiti zavzetje Trsta, učinkuje strahovito: vse je potrto. Rimski in milanski listi pripovedujejo, da devete ofenzive, na katero se je stavilo toliko nad, so se udeležili deli čet skoro iz vseh italijanskih garnizij, zlasti pa elitni zbori italijanske armade. Že iz tega je razvidno, da je hotel Cadorna s to bitko doseči na vsak način uspehe, ki bi mu če že ne končno odprli pa vsaj zagurali pot proti Trstu, tako da bi mogel pričakovati zavzetje tržaškega mesta z vso gotovostjo pa v prihodnji ofenzivi, ali švicarski listi pravijo v svojih komentarjih, da so avstrijske čete s svojim pogumom zabranile in strmoglavile vse italijanske naimene. Nevtralni listi poudarjajo, da so imeli Italijani posebno pri Kostanjevici ogromne izgube. Tam je strahovito deloval avstrijski bobnajoči ogenj proti italijanskemu. Na veliki površini so pokale strojne puške v stotinah na Italijane, samo na tem prostoru so izgubili Italijani 1500 mož. V vseh teh poročilih se priznava velika točnost avstrijskega topovskega ognja. Gotovo je, da novi italijanski neuspehi učinkujejo grozno pri razsodnih ljudeh v Italiji, ki vedo, kaj je v Cadornovih poročilih resnica in kaj bajka, ali široka ljudska masa misli, da so doseženi na Krasu veliki uspehi in da Cadorna in d' Aosta vkorakata v par dneh v Trst. Italijansko časopisje naznanja sedaj dan na dan, da se ofenziva proti Trstu poostri in da nastopi ta poostrena ofenziva v najkrajšem času.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

12. novembra. Na trentinski fronti se poročila o nenavadnem gibanju sovražnih čet in voz v odseku med dolinama Brenta in Terragnolo. V zoni doline Astico in visoke plano-

te Asiago artiljerijski dvoboj in priske med majhnimi oddelki. Na julij-ski fronti je pospeševalo jasno vreme artiljerijsko delovanje. Utrdili smo utrdbo kot 309, v katere okolišju smo našli top kalibra 150, katerega je tam pustil sovražnik. V malih baterijskih bojih smo vjeli 20 mož.

Ostra italijanska sodba o Angliji.

Lugano, 13. novembra. »Mattino« v Neaplju je izrekel ostro sodbo o Angliji. Pravi, da ako drugo časopisje noče več misliti s svojo glavo, bo pa on povedal Italijanom čisto resnico. Anglija drži svojo mornarico vedno doma. Nikdar ne napada, marveč rajše prenaša nevarne nemške sunke. Edina njena skrb je, izvajati blokado in uničevati nemško-trgovino. To pa je za Anglijo edino koristno. Posledica blokade pa je vojna nemških podmorskih čolnov, ki neizmerno škodujejo vsem zaveznikom z neprestanim uničevanjem vsebine ladij. Zavezniki, med njimi Italijani, imajo od sodelovanja angleške mornarice mnogo več škode kakor koristi.

Boji z Romuni.

Kakor je razvidno iz snočnega nemškega uradnega poročila, je prevzel gfm. Leopold Bavarski poveljništvo nad vso rusko fronto do Karpat, sedmograška fronta pa je postavljena pod poveljništvo generalobersta nadvojvode Karla. To se je pokazalo za potrebno, kaj se je sedmograška fronta tekoma zadnjih bojev tako razširila, da meri danes okrog 550 km. Da so bile naše in nemške proti Romunom in Rusom se boreče čete postavljene pod posebno vrhovno poveljstvo, je tudi znak, kako veliko važnost je pripisovati bojem baš na sedmograško - romunskih bojiščih.

Naši uspehi zlasti na južni sedmograški fronti postajajo v ostalem od dne do dne vidnejši. V smereh Rimnik - Falcea, Campolung, Sinaia in Valeni so prodrle naše čete v težkih bojih do 30 km globoko v romunsko-ozemlje; premagale so težavne prelaze in se bližajo veliki romunski ravnini. Na vzhodni fronti romunskoruski odpor še traja. Sovražnikova protiofenziva ni dosegla nobenih uspehov, zadržala pa je naše prodiranje. Romuni branijo tu ceste na Piatro in Okno, oziroma dohode na utrjeno črto ob Seretu, ki je najvaž-

nejša njihova pozicija v severni Valahiji. Kako energične so naše skupine, ki se bojijo v severo - vzhodnem delu Sedmograške, je zopet razvidno iz snočnih poročil: izrgale so sovražniku severo - zapadno Tölgyesa novo važno pozicijo, 1385 m visoki hrib Bitca Arsurilor.

Iz Sofije poročajo, da so Romuni prepustili obrambo cele donavske črte ruskim četam, svoja krlela pa so poklicali na sedmograško fronto.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

12. novembra. Romunska fronta: Ob Donavi nič novega. Fronta v Dobrudži: Boji pri naprej pomaknjenih pozicijah naših čet, a nikakih pomembnih dogodkov. Na obrežju Črnega morja mir.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

11. novembra. Severna in severozapadna fronta. V dolini Slovia (Moldava) smo odbili tri sovražne napade. V dolini Buzeu, pri Tab-si Butiji in pri Predelutu je položaj nepremenjen. V dolini Prahova je sovražnik po močni pripravi s topovi večkrat napadel pa je bil v krvavi boju odbit. Naše čete so ohranile svoje pozicije. V okolišju Dragoslavele smo vzlic sovražnemu artiljerijskemu ognju zavojevali en strelski jarek. Na levem bregu reke Alt se boj ljuto nadaljuje. Prodrli smo proti severu in zavzeli goro Fruntile. Na desnem bregu reke Alt smo ustavili sovražen napad pri Rigloulu Eterinu (?) in Saracinestu. Ročni boj na griču Moldavišin vzhodno šiu. Pri Oršavi mir. Južna fronta: Sovražna artiljerija je bila ob Donavi jako delavna. Sovražen poskus izkrcanja ob izlivu reke Alt smo odbili. V Dobrudži je položaj neizpremenjen.

Vojna z Rusijo.

Wolffov urad poročila: Dne 10. in 11. t. m. javljeni nemški uspehi ob Skrobovi in Narajovki so več nego krajevnega pomena. Ob Skrobovi so bili vrženi Rusi iz močnih postojank, ki so jih bili tekoma sedmih mesecev zgradili in utrdili, ob Narajovki pa pod težkimi izgubami potisnjeni na vzhodni breg. Ponovni protinapadi hitro pritegnjenih rezerv niso

LISTEK.

Sreča iz zločina.

Francoski spisal I. Barbey d' Aureville.

Kdor pove v naših časih resničen dogodek, o tem pravijo ljudje, da mu ga je narekaval hudič.

V minoli jeseni sem se precej zgodaj zjutraj izprehajal po vrtu tujih rastlin. Z menoj je hodil doktor Torty, eden mojih najstarejših znancev. V svojih mladih letih je izvrševal doktor Torty zdravniško prakso v mestu V.; ali po kakih tridesetih letih tega prijetnega delovanja in ko so bili vsi njegovi stalni bolniki — imenoval jih je plačnike — pomrli, ni maral več pacientov. Bil je že priletan, a navdajalo ga je divje hrepenenje po neodvisnosti, in kakor žival, ki je bila vedno vprežena, a strga vsa jermenja, tako je pridrl v Pariz, se vgnezdil v ulici Cuvier blizu vrta tujih rastlin in je izvrševal svojo umetnost samo še za svojo

osebno zabavo. Zdravniški poklic ga je namreč res veselil; bil je zdravnik z dušo in s telesom, do konca dolgih prstov izvrsten zdravnik in oster opazovalec, ki je dostikrat videl daleč čez patološke in psihološke meje.

Bil je mož tiste drzne, krepke vrste, ki ne prijemajo nobene stvari z glace - rokavicami in držal se je starega pregovora: Če natakneš mački rokavice, ne bo nobene miši vjela. On jih je pa že vjel brez števila in jih je hotel še loviti, ta stari lisjak dobrega, finega plemena. Bil je tiste vrste mož, ki mi najbolj ugajajo in sicer mislim (saj vendar sebe poznam!) da ravno zaradi tistih lastnosti, ki so drugim ljudem na njem najmanj ugajale. Ta bris kantni čudak - zdravnik je namreč večini ljudi skrajno slabo ugajal, dokler so namreč bili ti ljudje zdravi; če pa so oboleli, so se mu najgloblje klanjali ravno tisti, ki so ga najmanj marali, kakor so divjaki klanjali Robinsonovi puški, ki jih je mogla ubiti, zdravnik pa jih je mogel rešiti. Da ni bilo tega zaupanja, bi doktor Torty pač ne bil v malem, bogatem, malenkostnem aristokratskem mestu nikoli ne bil toliko zaslužil, da so mu obresti nesle na leto dvajsetisoč frankov. Po nagnenju in prepričanju

bi ga bili prav v prvih palačah najraje pahnili pred vrata.

Tekom mojega tridesetletnega prebivanja v V., mi je rekel doktor Torty porogljivo — so imeli samo izbrati med sv. ožjem in med meno in kraj vse pobožnosti, so le mene raje klicali, kakor zadnje popotnico.

Kakor se vidi iz navedenega, ni doktor Torty štedil svojega jezika. Njegovi dovtipi so bili vnebovpijoči. Pošten učenc Cabaniov je bil, kakor njegov stari tovariš Chaussier, iz strašne šole absolutnih materialistov in je nastopal s tistim predrz-nim, vse zaničujočim cinizmom, s katerim je stari Dubois tikal vojvodnje in dvorne dame ter jih imenoval kumice, kakor hranjevke na trgu.

Torty je bil že sedemdeset let star, a širokopleč, krepak in koščen, kakor njegov ime. Kar nič ni bil s svojim sardonničnim obrazom, s svojimi vse prodirajočimi, neoboroženimi očmi, s kratkimi, le nekavolno osivelimi lasmi in oblečen navadno v rjavo ali črno obleko, podoben korektnim pariškim zdravnikom, ki niso bele ovratnike, kakor da so jih napravili iz mrtvaških prtov svojih pacientov. Torty je bil ves drugačen. Nosi je rokavice iz jelenje kože in čevlje z debelimi podplati, ki so vsled njegovih trdnih korakov moč-

no škripali; podoben je bil bolj pogumnemu jezdecu, kakor zdravniku. Ni čuda. Mnogo iz tistih trideset let svoje prakse v V., je preživel na konju, na katerem je jezditel do dostikrat nemogočih potih. To se mu je poznalo tudi še zdaj, po načinu, kako se je pripogibal in kak čvrsto se je držal život močnih nog, ki so bile podobne nogam starega postiljona. Torty je bil človek, ki se je odtrgal od vseh socialnih zakonov, a ker je bil neusmiljen opazovalec, je postal sovražnik in zaničevalec ljudi. A znal se je ubraniti vsakega blata. Ni bil mizantrop in nikoli ni bil moralčno ogorčen, nikoli se ni niti razjezil. Ne! Zaničeval je ljudi s tako ravnodušnostjo, s kakršno je njuhal tobak in morda mu je to zaničevanje proizvodilo ravno toliko veselja, kakor njuhanje.

Tak je bil doktor Torty, s katerim sem se izprehajal po vrtu tujih rastlin. Bilo je jesensko vreme, a še tako toplo in jasno, da je zadržavalo odhod lastavic. S cerkve Notre - Dame je zvonilo poldne in zdelo se je, da šume resni zvoki čez reko nad naše glave, tako čist je bil namreč zrak. Ovenelo listje je svetlikalo v jesenskem solncu, ki naju je prijetno grelo, ko sva stala pred kletko prekrasne črne panterice, ki je nasled-

njo zimo umrla za jetiko, kakor mlado dekle. Okrog naju se je gnetlo navadno občinstvo, ki obiskuje ta vrt, bili so preprosti ljudje, vojaki in pestunje, ki radi postajajo pred tujimi živalmi in se zabavajo s tem, da mečejo živalim orehove in kostanjeve lupine. Panterica, ki sva jo gledala, je bila tistega posebnega plemena, ki živi samo na otoku Java, ki se zdi človeku, kakor da je sam velika, neukročena žival, ki človeka fascinira in mu potem zasadi zobe v meso. Kdor ni bil sam na Javi in ni doživel močnih in uničujočih utisov ondotnega življenja, ta si ne more napraviti podobe o divji življenjski silni te obenem vse očarujoče in vse zastrupljajoče dežele. Lenjo iztegnjena na elegantnih šapah, držeč glavno pokonci, z nepremičnimi smaragdnimi očmi, je bila ta panterica krasen vzorec strašnih proizvodov njene domovine. Ni ena bela lisica ni mogla blesteče črtno njene bledmasne dlake in kdor je obrnil pogled od te krasne živali, ki je gledala s pravim kraljevskim zaničevanjem na ljudi pred kletko, ta je priznal, da je ta žival dosti lepša in veličastnejša od tisoč in tisoč ljudi. Za človeka je bilo uprav poniževalno, kako ga je panterica preziravala.

(Daleč prihodnji)

